

Święta Bożego Narodzenia w Polsce - zapomniane tradycje i zwyczaje

Autor: mgr inż. Ewelina Marciniak

Data: 24 grudnia 2020

W dawnych czasach Święta Bożego Narodzenia w Polsce obchodzono nieco inaczej niż obecnie. W niektórych rejonach naszego kraju, a szczególnie na wsiach praktykowano różnorakie tradycje i zwyczaje. Kolorowy opłatek dla zwierząt i wigilijne wróżby – to tylko kilka z nich.

Przebieg wigilijnego dnia decydował o losach i pomyślności całej rodziny w nadchodzącym roku. Ten zwyczaj przetrwał w niektórych domach do dzisiaj, kiedy to zarówno Wigilia, jak i Boże Narodzenie jest dla nas wyjątkowym czasem spędzonym zwykle w gronie najbliższych.

Święta Bożego Narodzenia w Polsce – wigilijne tradycje i zwyczaje

W wigilijny dzień wstawano niegdyś bardzo wcześnie, aby zdążyć ze wszystkimi przygotowaniami na czas. Zgodnie z tradycją unikano w tym dniu kłótni, a także wszelkich prac takich jak np. szycie, rąbanie drewna, ponieważ mogło to spowodować, że Nowy Rok nie zacznie się dla nas dobrze. Do samej wieczery wigilijnej mogła zasiąść parzysta liczba osób, co miało zapewnić, że w następnym roku wszyscy ponownie spotkają się. Jeżeli liczba była nieparzysta, to do stołu „zasiadał” dziad, czyli snopek przebrany w męskie ubrania.

Boże Narodzenie w skansenie w Sierpcu

fot. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu

Kolację wigilijną spożywano jedną łyżką, którą nie można było odłożyć, ani upuścić. W przeciwnym razie dana osoba mogła nie doczekać przyszłej wigilii. Na wigilijnym stole natomiast musiały znaleźć się potrawy wykonane z produktów wytworzonych w gospodarstwie. Naczynia z potrawami umieszczano na opłatku, który jeśli przykleił się do naczynia to oznaczało szczególny urodzaj danej rośliny w nadchodzącym roku. Aktualnie Święta Bożego Narodzenia w Polsce związane są również ze zwyczajem pozostawienia pustego miejsca dla zgubionego wędrowca. Kiedyś jednak pusty talerz miał inne znaczenie, przygotowywano go dla zmarłych, których dusze miały przychodzić w czasie wigilijnej wieczerzy.

Wigilijne wróżby

W czasie wigilii kultywowano również wróżby, które dotyczyły przede wszystkim młodych panien. Według jednej z nich młode panny musiały wyjść na zewnątrz i nasłuchiwać z której strony zaszczeka pies – z tej wówczas strony miał do nich przyjść przyszły ukochany. Inny zwyczaj polegał na wrózeniu ze źdźbła siana znajdującego się pod obrusem. Jeżeli panna wyciągnęła zielone źdźbło to oznaczało szybki ślub, natomiast zwiędnięte – oczekiwanie na zamążpójście, a żółte – śmierć w staropanieństwie.

Kolorowy opłatek dla zwierząt

Po kolacji wigilijnej gospodarz częstował opłatkiem swoje zwierzęta gospodarskie. Wierzono, że uchroni to zwierzęta przed chorobami i nieszczęściem.

Opłatek dla zwierząt

fot. zednia.bialystok.lasy.gov.pl

Tradycja dzielenia się opłatkiem ze zwierzętami trwa nadal, opłatki przeznaczone dla zwierząt można spotkać w różnych kolorach, które mają swoje znaczenie. Żółty przeznaczony jest dla krów mlecznych, a czerwony dla koni. Zarówno kiedyś, jak i obecnie wierzy się, że po spożyciu opłatka nasze zwierzęta przemówią ludzkim głosem.

Święta Bożego Narodzenia w Polsce – pierwszy dzień świąt w rodzinnym gronie

Dawniej w dzień Bożego Narodzenia można było jedynie pójść do kościoła. Nie można było odwiedzać bliskich i znajomych, tylko spędzać ten dzień w gronie najbliższych domowników. Spożywano wówczas potrawy, które zostały z Wigilii, często na zimno, aby nie rozpalać ognia.

Źródło: ppg24.pl; <https://czerwonamaszyna.pl/blog>; <https://www.trojmiasto.pl>

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-
-
-
-

Submit Rating

Ocena 5 / 5. Liczba głosów 1

Na razie brak głosów. Możesz być pierwszy!

```
{ "@context": "http://schema.org", "@type": "CreativeWorkSeries", "aggregateRating": { "@type": "AggregateRating", "bestRating": "5", "ratingCount": "1", "ratingValue": "5" }, "image": "https://www.agrofakt.pl/wp-content/uploads/2020/12/aktualnosci-rolnicze-wiadomosci-glowne-swieta-bozego-
```

narodzenia-w-polsce.jpg", "name": "Święta Bożego Narodzenia w Polsce – zapomniane tradycje i zwyczaje", "description": "Święta Bożego Narodzenia w Polsce – zapomniane tradycje i zwyczaje"}